

Удосконалення методів викладання дисципліни “Соціальне страхування”

Конопліна Ю.С., к.е.н., доц. кафедри фінансів
Українська академія банківської справи

При розгляді проблеми удосконалення методів викладання необхідно враховувати специфіку навчальної дисципліни, оскільки саме нею здебільшого визначається можливість використання тих чи інших сучасних методів навчання. Так, доцільним для підвищення якості викладання дисципліни “Соціальне страхування” нами вважається використання цілої низки методів активізації навчання, першим із яких є сегментація лекційних занять. Сегментація лекційних занять передбачає поділ лекційного заняття на чотири структурно-логічні блоки (сегменти) приблизною тривалістю по 15-20 хвилин. Кожний сегмент представляє собою структурований елемент навчального матеріалу, для засвоєння якого студенту необхідно сприйняти інформацію, що надається лектором. В інтервалах між такими відокремленими сегментами студентам надається час, протягом якого вони мають прикласти зусилля щодо самостійного вивчення матеріалу. Тривалість інтервалу самостійного вивчення матеріалу складає приблизно 5-7 хвилин. Протягом цього відрізка часу студентам за допомогою технічних засобів навчання надається ілюстративний матеріал і перелік питань, що стосуються наступного структурно-логічного блоку, і пропонується надати відповіді, використовуючи підручники та обговорюючи можливі варіанти відповідей із своїми одногрупниками. Таким чином досягається активізація сприйняття студентами наступного сегмента лекції за рахунок використання потенціалу мозкового штурму, творчої обробки студентами інформації для роздумів, досягнення у слухачів чіткого уявлення про структуру матеріалу, що входить до складу наступного сегменту лекції, підвищення рівня зацікавленості навчальним матеріалом.

Даний підхід передбачає, що увага студента зосереджується не тільки на лекторі, але і на самому собі і на своєму сприйнятті навчального матеріалу. Такий метод навчання дозволяє спрямувати студентів на роздуми щодо матеріалу, що викладається, стимулювати пригадування і застосування раніше

отриманих знань, забезпечити взаємодію та спілкування із одногрупниками з приводу навчального предмету.

При вивченні дисципліни “Соціальне страхування” рекомендованим також є підвищення автономності навчання, що означає поступовий перехід від проведення занять у такій формі, в якій центральною діючою особою є викладач, до проведення занять у такій формі, в якій центральною діючою особою є студент. Даний ефект досягається за допомогою створення викладачем в аудиторії таких умов, за яких для студентів стане можливим і необхідним проявляти критичне мислення, творчий підхід до вирішення сформульованих викладачем задач, вміння співробітничати та спілкуватися в ході виконання поставлених завдань.

Для підвищення автономності навчання роль викладача в аудиторії повинна суттєво змінитися. Викладач має не стільки надавати студентам систематизовані знання і ретельно контролювати їх засвоєння, скільки за рахунок стимулювання прояву творчих здібностей та незалежності поглядів студентів підвищувати їх мотивацію до засвоєння знань та отримання професійних навичок. Звичайно, зазначені методи вдосконалення навчального процесу досягають максимального ефекту лише за умови врахування інтересів студентів, особливостей їх індивідуальних здібностей до пізнання, до сприйняття та обробки інформації.

Ще одним ефективним методом удосконалення навчального процесу, який можливо застосовувати при вивченні дисципліни “Соціальне страхування”, є метод навчання, заснованого на співробітництві або на командній роботі в ході виконання поставлених викладачем завдань. Такий метод навчання вимагає орієнтації навчального процесу на вирішення конкретних задач, сформульованих таким чином, щоб студенти мали представити не лише обсяг отриманих знань, але і власні здібності до творчого мислення в процесі пошуку оригінальних шляхів розв’язання нешаблонних завдань. Для інтенсифікації навчального процесу доцільно урізноманітнювати форми проведення занять за рахунок використання інтерактивних лекцій, презентацій, рольових ігор, мастер-класів за участю представників бізнесу,